

Studiehandledning

Kritiska perspektiv på karriärprocesser (7,5 hp)

Critical Perspectives on Career Processes

Kurskod PEA406

Vårterminen 2021

Kursansvarig: Anki Bengtsson

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Telefax: 08-15 83 54
E-post: xxx@edu.su.se

Inledning

Kursen ingår i masterprogrammet i pedagogik med inriktning mot karriärutveckling och vägledning. Kursen syftar till att utveckla studenters förmåga att förstå och kritiska granska komplexa frågor och fenomen vad gäller individers karriärprocesser och karriärvägledande praktiker. Med karriärprocesser avses människors rörelse genom utbildning och arbetsliv och omfattar individers och grupper val, lärande och förändring vid frivilliga och ofrivilliga karriärövergångar. Kursen behandlar aktuella och centrala teorier och begrepp vad gäller individers och grupper karriärprocesser. I kursen läggs vikt vid att utveckla studenternas förmåga att utifrån samhällsvetenskapliga perspektiv kritiskt analysera teoretiska perspektiv, och deras utgångspunkter, på karriärprocesser. Området kommer därmed att belysas utifrån kritiska samhällsvetenskapliga perspektiv. Karriärteorier och begrepp relateras till sin samhälleliga kontext och kursinnehållet knyts till den karriärvägledande praktikens utmaningar och möjligheter.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Anki Bengtsson

E-post: anki.bengtsson@edu.su.se

Telefon: 08-164927

Universitetskonto och Athena

Som plattform för kursen används Athena. Du blir automatiskt inlagd på kursajten efter registreringen på kursen och sajten blir tillgänglig senast en vecka före kursstart. Där finns en kursajt med allt kursmaterial och inlämningsmappar för studie- och examinationsuppgifter. Du kommunicerar med kursansvariga och andra deltagare på Athena. Schemat finner du i Timeedit genom att logga in på <https://schema.su.se/>

Kursens upplägg och innehåll

Kursen går på halvfart och på distans med två fysiska kursträffar (se schema). Kursen startar på distans den 23/3 och avslutas den 7/6. En kort introduktion till kursen finns tillgänglig på Athena fr o m kursstart. Omfattningen av kursen motsvarar ca fem veckors heltidsstudier (ca 200 arbetstimmar) och halvfartsstudier vilket innebär att du beräknas använda ca 20 timmar per vecka till studier. Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarier. Seminarierna är obligatoriska. Vid frånvaro från seminarier kompletteras detta genom skriftliga uppgifter. Dessa meddelas via Athena.

Kursen har ett processinriktat arbetssätt som innebär att du kommer att arbeta kontinuerligt med kortare skrivuppgifter i anslutning till seminarierna som ska stödja ditt lärande och förbereda dig inför examinationsuppgiften. Dessa skrivuppgifter framgår i studiehandledningen.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten ha förmåga att:

- Förstå och förklara aktuella och centrala teorier och perspektiv på individers och grupper karriärprocesser i relation till teoretiska antaganden och samhällelig kontext
- Utifrån samhällsvetenskapliga perspektiv kritiskt jämföra och analysera teorier, begrepp och antaganden vad gäller individers och grupper karriärprocesser
- Reflektera över hur kritiska perspektiv på karriärprocesser kan påverka den karriärvägledande praktiken

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom en individuell skriftlig examination samt en skriftlig och muntlig uppgift. Den individuella skriftliga examinationen bedöms med en sjugradig betygsskala. Den skriftliga och muntliga uppgiften bedöms med tvågradig betygsskala, godkänd eller underkänd. Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga examinationen samt genomförd och godkänd skriftlig och muntlig uppgift.

Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala:

Godkända betyg (i fallande ordning)

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Underkända betyg

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

För godkänt betyg på kursen krävs lägst betygsgraden E.

F och Fx är underkända betyg. Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i Athena kommer inte att bedömas. För betyget F gäller omprov. Vid Fx erbjuds ett kompletteringstillfälle inom två veckor efter att kompletteringsuppgift har meddelats av examinator för att nå upp till betyget E. Om kompletteringsuppgiften inte inlämnas vid angiven tid kommer den inte att bedömas och därefter gäller omprov.

Slutbetyg på hela kursen ges först efter att *samtliga obligatoriska delar och uppgifter är redovisade och godkända*. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelse/prefekt. För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan

Plagiat

Det är tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinären den behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinären finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Betygskriterier

I uppgiften ska det framgå att studenten har förmåga att:

- utifrån samhällsvetenskapliga perspektiv kritiskt jämföra och analysera teorier, begrepp och antaganden vad gäller individers och grupper karriärprocesser, samt
- reflektera över hur kritiska perspektiv på karriärprocesser kan påverka den karriärvägledande praktiken

Uppgiften ska vara korrekturläst, ha sidnummer och vara skriven på dator (teckensnitt Times New Roman, teckenstorlek 12 och radavstånd 1,5 radavstånd). Studentens namn ska stå i dokumentets sidhuvud, även om arbetet har en framsida.

Formaliakrav: a) texten har en tydlig disposition, b) knyter an till litteratur c) har en klar åtskillnad mellan egna och andras tankar, d) har korrekta källhänvisningarna vid citat och referenser, samt e) innehåller en referenslista.

Betyg	Kriterier i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.
A	<p>Studenten visar i sin uppgift genomgående utmärkt förståelse för uppgiftens syfte, begrepp och innehåll. I uppgiften analyseras teorier, begrepp och antaganden om karriärprocesser på ett genomgående utmärkt sätt. Texten präglas genomgående av en fördjupad analys, problematisering, och väl underbyggda och resonemang med tydlig förankring till kurslitteraturen. Den diskussion som förs präglas av en tydlig argumentation och både belyser och problematiserar kursinnehållet på ett tydligt och självständigt sätt. Studenten visar på utmärkt förmåga att med tydlig förankring i kurslitteraturen kring reflektera på ett nyanserat och självständigt sätt över avhandlingens kunskapsanspråk och dess relevans för vägledningspraktiken.</p> <p>Texten är väldisponerad, med formalia utan brister och språkbehandlingen utmärks av stringens.</p>

B	<p>Studenten visar i sin uppgift sammantaget på mycket god förståelse för uppgiftens syfte, begrepp och innehåll. I uppgiften analyseras teorier, begrepp och antaganden om karriärprocesser på ett mycket bra sätt. Texten präglas av i viss mån fördjupad analys, problematisering, självständiga resonemang med mycket tydlig förankring i kurslitteraturen. Den diskussion som förs präglas av en tydlig argumentation och både belyser och problematiserar kursinnehållet på ett tydligt och i viss mån självständigt sätt. Studenten visar på mycket god förmåga att med tydlig förankring i kurslitteraturen reflektera på ett nyanserat sätt kring över avhandlingens kunskapsanspråk och dess relevans för vägledningspraktiken.</p> <p>Texten är väldisponerad, med formalia utan brister och språkbehandlingen utmärks av klarhet.</p>
C	<p>Studenten visar i sin uppgift genomgående god förståelse för uppgiftens syfte, begrepp och innehåll. I uppgiften analyseras teorier, begrepp och antaganden om karriärprocesser på ett bra sätt. Texten innehåller bra analyser och resonemang med inslag av självständighet och med god förankring i kurslitteraturen. Den diskussion som förs belyser kursinnehållet genom en tydlig argumentation med inslag av självständighet. Studenten visar på god förmåga att med tydlig förankring i kurslitteraturen reflektera på ett i viss mån nyanserat sätt kring över avhandlingens kunskapsanspråk och dess relevans för vägledningspraktiken.</p> <p>Texten är strukturerad, utan formella brister och uppvisar god språkbehandling.</p>
D	<p>Studenten visar i sin uppgift tillfredsställande grad förståelse för uppgiftens syfte, begrepp och innehåll. I uppgiften diskuteras, med stöd i kurslitteraturen, olika teorier, begrepp och perspektiv om karriärprocesser på ett sammantaget tillfredsställande sätt. Med förankring i kurslitteraturen reflekterar studenten på ett tillfredsställande sätt kring avhandlingens kunskapsanspråk och dess relevans för vägledningspraktiken</p> <p>Texten är i tillfredsställande grad strukturerad, uppfyller grundläggande krav på formalia och språket har tillräcklig tydlighet.</p>
E	<p>Studenten visar i sin uppgift tillräcklig grad förståelse för uppgiftens syfte, begrepp och innehåll. I uppgiften diskuteras, med stöd i kurslitteraturen, olika teorier, begrepp och perspektiv om karriärprocesser på ett sammantaget tillräckligt sätt. Med förankring i kurslitteraturen reflekterar studenten i tillräcklig grad kring över avhandlingens kunskapsanspråk och dess relevans för vägledningspraktiken.</p> <p>Texten är i tillräcklig grad strukturerad, uppfyller grundläggande krav på formalia och språkbehandling.</p>
F(x)	<p>Uppgiften är bristfällig vad gäller innehåll och/eller formalia och är ej inlämnad enligt anvisningar om uppgiftens syfte och instruktion. Texten behöver kompletteras enligt lärarens anvisningar.</p>
F	<p>Uppgiften är alltför bristfällig för att bedömas eller underlag för bedömning saknas. En omtentamen krävs.</p>

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs antingen ut på Athena eller skickas på mejl till samtliga registrerade studenter.

Föreläsningar

Föreläsningarna anknyter till förväntade studieresultat och seminarierna. Föreläsningarna kommer att spelas in i förväg och vara tillgängliga cirka en vecka före seminarierna så att ni kan titta på dem före seminarierna.

7 april   Kritiska perspektiv på karriärprocesser
19 april   Intersektionellt perspektiv på karriärprocesser

Seminarium 1, 7/4: Karriärteorier och kritiska perspektiv

Seminarierna knyter an till studieuppgift 1 (se nedan). **Föreberedelse:** läs anvisade texter inför seminariet och skriv ett kort utkast (ca 500 ord) om följande:

- I boken *Kritisk samhällsvetenskaplig metod* föreslås tre steg för den samhällskritiska forskningen: insikt, kritik och transformativ omvärdering. Beskriv kort vad dessa steg innebär.
  - Ge exempel på centrala begrepp och antaganden i angiven litteratur om karriärutveckling
- Lägg upp ditt utkast av studieuppgift första delen i avsedd plats i Athena senast den **6 april**.

Alvesson, Mats & Deetz, Stanley (2000). *Kritisk samhällsvetenskaplig metod*.
Kap 4 s. 94-125 samt Kap 6 s. 155-183.

Arthur, N. & McMahon, M. (2019). *Contemporary theories of career development*. London, New York: Routledge. Kapitel: 1, 4, 5, 7, 8, 17.

Blustein, D. L., Kenny, M. E., Autin, K. & Duffy, R. D. (2019). Psychology of working in practice: A theory of change for a new era. *Career Development Quarterly*, 67, 236-254.

Seminarium 2, 19/4: Identitetsskapande och intersektionella perspektiv

Seminarierna knyter an till studieuppgift 1 (se nedan). **Föreberedelse:** läs anvisade texter inför seminariet och skriv en kort text (ca 500 ord) där du ger exempel på centrala begrepp och antaganden i angiven litteratur. Lägg upp ditt utkast i avsedd plats i Athena senast den **18 april**.

Ahrne, G. (2016). Intersektionalitet. I C. Edling & F. Liljeros, (red) (2016). *Ett delat samhälle. Makt, intersektionalitet och social skiktning*. Malmö:Liber.

Brown, A. & Bimrose, J. (2015). Identity development I Hartung, P. J., Savickas, M. L. & Walsh, W. B. (red.) *APA handbook of career intervention, Volume 2: Applications*, 241-254, Washington, DC, US: American Psychological Association, 2015. Tillgänglig som PDF i Athena.

Kalonaityte, V. (2014). Intersektionella teman: från kroppens yta till planetens gränser. I *Normkritisk pedagogik*. Kapitel: 1, 3-4.

Wikstrand, F. Norm criticism. A method for social justice in career guidance. I T. Hooley, R. Sultana & R. Thomsen (red.) *Career guidance for emancipation: reclaiming justice for the multitude*. New York: Routledge. Tillgänglig som PDF i Athena.

Studieuppgift 1 – Skriftlig uppgift Kritiska perspektiv på karriärteorier

Denna uppgift utgörs av en skriftlig gruppuppgift som bygger på de tidigare två seminarierna.

Skriftlig uppgift

Ni väljer tre karriärteoretiska perspektiv från litteraturen angiven i seminarium 1. Använd litteratur i seminarium 2 för att reflektera över ett normkritiskt och intersektionellt perspektiv i valda karriärteorier.

Skriv en kort text där du sammanfattar de valda teorierna utifrån:

- centrala begrepp och antaganden om hur människors livsvägar formas: Framträder någon särskild syn på människan? T ex människan som rationellt handlande eller som meningsskapande varelse? Har teorin mer yttre, strukturella faktorer eller mer individualistiska perspektiv som utgångspunkt? Vilket ämnesområde kan teorin relateras till: sociologi, psykologi, pedagogik eller annat?
- vilka aspekter belyser teorierna: hur behandlas t ex självkännedomens och kunskap om alternativens betydelse? Vad är i fokus: valprocesser, beslutsfattande, lärande, m eller annat?
- teoriernas relevans för olika grupper
- teoriernas implikationer för vägledning?
- reflektera över vad ett normkritiskt och intersektionellt perspektiv skulle kunna bidra med till teorierna med stöd i litteraturen

Textens omfattning är ca 1 200 – 1 500 ord exklusive referenslista, Times New Roman 12 p och 1,5 radavstånd. Använd referenshanteringssystemet Harvard eller APA. Lämna in texten på Athena i mappen uppgift "Studieuppgift 1" **senast 3 maj**.

Uppgiften bedöms godkänd eller underkänd.

Studieuppgift 2 Muntlig uppgift – Att granska en avhandling

Studieuppgiften är en enskild uppgift där **du väljer en avhandling** bland de namngivna i kurslitteraturlistan. Du ska utifrån de teorier och perspektiv kursen tagit upp kritiskt granska en avhandling som på ett eller annat sätt studerat individers karriärprocesser. Meddela författare och titel på den avhandling du valt på avsedd plats i Athena **senast 3 maj**.

Utgå ifrån följande vid redovisningen:

- avhandlingens centrala begrepp, antaganden (teoretiska inramning), metod och resultat. Fokusera särskilt frågor om karriärprocesser.

- avhandlingens styrkor och begränsningar i förhållande till de teorier och perspektiv som kursen tagit upp. Vilken kunskap om individers karriärprocesser bidrar studien med?

Muntlig presentation (obligatoriskt) vid digitalt möte på Zoom den **19 maj, kl 9-16**. Använd ett presentationsprogram (t ex PowerPoint) som stöd och ladda upp det på avsedd plats i Athena **senast**

den **18 maj kl 9**. Så att den är tillgänglig för övriga kursdeltagare som förväntas att aktivt delta i diskussionen. Presentationstid är cirka 20 min och 10 min diskussion.

Uppgiften bedöms godkänd eller underkänd.

Examinationsuppgift

Examinationsuppgiften är en fördjupning av studieuppgift 2 där ni ska använda er att begrepp, antaganden och teoretiska perspektiv i kurslitteraturen. Examinationsuppgiften läggs ut separat på Athena vecka 19.

Den skriftliga examinationsuppgiften ska vara inlämnad på Athena/Examination senast den **1 juni, kl 23.55**. Den enskilda skriftliga examinationsuppgiften bedöms A-F. Betyget blir också kursbetyget. Betyget rapporteras i Ladok. Rättningstid av examinationsuppgift är 15 arbetsdagar.